

Anonimizuota versija

Vertimas

C-707/21 – 1

Byla C-707/21

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2021 m. lapkričio 24 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Cour de cassation (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2021 m. lapkričio 17 d.

Kasatorė:

Recamier SA

Kita kasacinio proceso šalis:

BR

<...>

COUR DE CASSATION (KASACINIS TEISMAS, PRANCŪZIJA)

PIRMOSIOS CIVILINIŲ BYLŲ KOLEGIJOS

2021 m. lapkričio 17 d. SPRENDIMAS

Akcinė bendrovė *Recamier*, kurios buveinė yra <...> Liuksemburge (Liuksemburgas), pateikė kasacinį skundą dėl 2019 m. birželio 4 d. *Cour d'appel de Versailles (12^e chambre)* (Versalio apeliacinis teismas, dvyliktoji kolegija, Prancūzija) priimto sprendimo dėl jos ginčo su BR, <...> gyvenančiu La Garenne-Colombes, kuris yra atsakovas kasaciniame procese.

<...>

<...> [su procesu susijusios nuorodos]

Cour de cassation pirmasis civilinių bylų skyrius <...>, juos apsvarstęs pagal įstatymus, priėmė šį sprendimą.

Faktinės aplinkybės ir procesas

- 1 Remiantis skundžiamu sprendimu (2019 m. birželio 4 d., Versalis), priimtu gražinus bylą po kasacinio skundo (Pirmoji civilinių bylų kolegija, 2018 m. liepos 4 d., kasacinis skundas Nr. 17-20.610), Liuksemburgo bendrovė *Recamier* kreipėsi į Liuksemburgo teismus reikalaujama, kad BR sumokėtų tam tikras sumas, remdamasi tuo, kad jis, vykdydamas administratoriaus funkcijas, pasisavino tam tikrą turtą. 2012 m. sausio 11 d. sprendimu *Cour d'appel de Luxembourg* (Liuksemburgo apeliacinis teismas) pripažino šį prašymą nepagrįstu. Jis nusprendė, kad atsižvelgiant į tai, jog inkriminuojami pažeidimai yra padaryti administratoriaus, vykdant jo įgaliojimus, BR atsakomybė buvo sutartinio pobūdžio, todėl, taikant sutartinės ir deliktinės atsakomybės nesutapties principą, kvazideliktine atsakomybe grindžiamas reikalavimas turėjo būti pripažintas nepriimtiniu.
- 2 2012 m. vasario 24 d. bendrovė *Recamier*, remdamasi Liuksemburgo teisės nuostatomis dėl sutartinės atsakomybės, dėl tų pačių faktinių aplinkybių pareiškė ieškinį BR *Tribunal de commerce de Nanterre* (Nantero komercinių bylų teismas).
- 3 Skundžiamame sprendime *Cour d'appel* pripažino bendrovės *Recamier* ieškinį nepriimtiniu, motyvuodamas tuo, kad Liuksemburgo teismų sprendimų *res judicata* galia turi būti vertinama atsižvelgiant į Prancūzijos procesinę teisę, pagal kurią pareiškėjas privalo jau nagrinėjant pirmąjį prašymą pateikti visus pagrindus, kuriais jis mano galintis jį pagrįsti (vadinamoji pagrindų koncentracijos taisyklė). Remdamasis tuo jis padarė išvadą, kad bylos šalys, jų padėtis ir ieškinio dalykas, dėl kurio išnagrinėjus bylą buvo priimtas *Cour d'appel de Luxembourg* sprendimas, ir šie elementai šiuo metu nagrinėjamoje byloje yra identiški, o kadangi prašymas atlyginti žalą grindžiamas tuo pačiu pagrindu, t. y. BR inkriminuojamu turto pasisavinimu, bendrovei *Recamier* negali būti leista remtis kitu teisiniu pagrindu nei tas, kurio ji laiku nepateikė.

Taikytini aktai

Sąjungos teisė

- 4 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismų sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (vadinamojo Reglamento „Briuselis I“) 33 straipsnio 1 punktą suformuluotas taip:

„Vienoje valstybėje narėje priimtas teismo sprendimas turi būti pripažintas kitoje valstybėje narėje nereikalaujant pradėti kokio nors specialaus proceso.“

Nacionalinė teisė

- 5 *Code de procédure civile* (Civilinio proceso kodeksas) 480 straipsnyje nustatyta:

„Teismo sprendimas, kurio rezoliucinėje dalyje priimamas sprendimas dėl dalies ar visų pagrindinių reikalavimų, arba teismo sprendimas dėl procesinio prieštaravimo, nepriimtino pagrindo ar bet kokio kito atskirojo procesinio klausimo nuo jo paskelbimo turi *res judicata* galią, kiek tai susiję su juo išspręstu klausimu.

Pagrindiniais reikalavimais laikomi reikalavimai, susiję su 4 straipsnyje apibrėžtu ginčo dalyku.“

To paties kodekso 4 straipsnio 1 pastraipoje nurodyta:

„Ginčo dalykas apibrėžiamas remiantis atitinkamais šalių reikalavimais.“

- 6 Civilinio kodekso 1351 straipsnyje (dabar –1355 straipsnis) nustatyta:

„*Res judicata* galią turi tik tai, dėl ko buvo priimtas teismo sprendimas. Ieškinio dalykas turi būti tas pats, reikalavimas turi būti grindžiamas tuo pačiu pagrindu, jis turi būti pareikštas tarp tų pačių šalių, ir jis turi būti pareikštas tų pačių šalių ir joms kaip tokioms pačioms šalims.“

- 7 Pagal *Cour de cassation* praktiką nuo tada, kai buvo priimtas 2006 m. liepos 7 d. plenarinės sesijos sprendimas (apeliacinis skundas Nr. 04-10.672, *Bull. civ. Nr. 8*), pareiškėjas pačiame pirmame prašyme privalo nurodyti visus pagrindus, kuriuos jis laiko pagrindžiančiais šį prašymą. Pareiškėjui negali būti leista ginčyti dviejų prašymų pagrindo tapatumo remiantis teisiniu pagrindu, kurio jis nepateikė laiku. Taigi *res judicata* galia taikoma bylos šaliai, kuri remiasi sutartine atsakomybe siekdama gauti žalos atlyginimą, nors jos prašymas atlyginti tą pačią žalą, grindžiamas deliktiniu teisiniu pagrindu, buvo atmestas galutiniu teismo sprendimu, kuriame nebuvo remiamasi sutartine atsakomybe (2007 m. spalio 25 d. antrosios civilinių bylų kolegijos sprendimas, kasacinis skundas Nr. 06-19.524, *Bull. 2007, II, Nr. 241*).

Šalių pozicijos

- 8 Bendrovė *Recamier* teigia, kad Liuksemburgo sprendimo *res judicata* galia turi būti vertinama ne pagal Prancūzijos teisę, o atsižvelgiant arba į savarankišką šios sąvokos aiškinimą Sąjungos teisėje, arba į Liuksemburgo teisę, nes pripažinus užsienio teismo sprendimą valstybėje, kurioje prašoma pripažinti sprendimą, nesukels daugiau pasekmių, nei kilmės valstybėje, o Liuksemburgo teisėje pagrindų koncentracijos principas netaikomas.
- 9 BR tvirtina, kad pagal tarptautinės viešosios teisės taisyklę kiekviena valstybė turi išimtinę kompetenciją nustatyti savo vidaus struktūrą, t. y. steigti įvairias įstaigas,

paskirstyti joms kompetenciją ir parengti jų veiklos taisykles, todėl procesinė teisė būtinai yra teismo vietos teisė ir kolizinės normos šioje srityje netaikomos.

- 10 Generalinis advokatas iš esmės prašo taikyti Liuksemburgo teisę ir papildomai prašo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikimo motyvai

- 11 Pirma, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad „pagal [Briuselio] konvencijos 26 straipsnį pripažintas užsienio teismo sprendimas <...> prašomojoje valstybėje iš esmės turi kelti tokias pačias pasekmes, kokias jis kelia kilmės valstybėje“ (1988 m. vasario 4 d. ESTT Sprendimas *Hoffmann*, 145/86).

- 12 Antra, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nustatė savarankiško *res judicata* galios sąvokos apibrėžimo Sąjungos teisėje principą (2012 m. lapkričio 15 d. ESTT Sprendimo *Gothaer Allgemeine Versicherung ir kt.*, C-456/11, 39 ir 40 punktai), kuris apibrėžiamas taip:

„Reikalavimas vienodai taikyti Sąjungos teisę reiškia, kad šio apribojimo apimtis turi būti apibrėžta Sąjungos lygmeniu, o ne priklausyti nuo skirtingų nacionalinių *res judicata* taisyklių.

Tačiau Sąjungos teisėje *res judicata* galios sąvoka taikoma ne tik sprendimo rezoliucinei daliai, bet ir jo motyvams, kurie turi pagrįsti rezoliucinę dalį, todėl nuo jos neatskiriami (žr., be kita ko, 2006 m. birželio 1 d. Sprendimo *P & O European Ferries (Vizcaya) ir Diputación Foral de Vizcaya / Komisija*, C-442/03 P ir C-471/03, Rink. p. I-4845, 44 punktą ir 2012 m. balandžio 19 d. Sprendimo *Artogodan / Komisija*, C-221/10 P, 87 punktą)“.

- 13 *Cour de cassation* kyla klausimas, ar savarankiška *res judicata* galios apibrėžtis apima visas jos sąlygas ir pasekmes, ar tam tikra jos dalis turi būti skirta tik teismo, į kurį kreipiamasi, teisei ir (arba) sprendimą priėmusio teismo teisei.
- 14 Pirmuoju atveju jis klausia, ar, atsižvelgiant į savarankišką *res judicata* galios apibrėžtį, kai ieškovas nurodo tapačias faktines aplinkybes, tačiau remiasi skirtingais teisiniais pagrindais, du dviejų valstybių narių teismuose pareikšti reikalavimai turi būti laikomi pateiktais tuo pačiu pagrindu.
- 15 Konkrečiau jam kyla klausimas, ar du reikalavimai, kurių vienas grindžiamas sutartine, o kitas – deliktine atsakomybe, tačiau abu grindžiami tais pačiais teisiniais santykiais, kaip antai administratoriaus įgaliojimų vykdymu, turi būti laikomi pateiktais tuo pačiu pagrindu, kaip tai suprantama pagal Sprendimą *Gubisch Maschinenfabrik* (1987 m. gruodžio 8 d. ESTT sprendimas byloje 144/86).
- 16 Antruoju atveju Teisingumo Teismas klausia, ar pagal Reglamento (EB) Nr. 44/2001 33 straipsnio 1 dalį, kurią taikant buvo nuspręsta, jog teismo

sprendimas valstybėse narėse turi būti taikomas ta pačia apimtimi ir sukelti tuos pačius padarinius, kaip ir valstybėje narėje, kurioje jis buvo priimtas, turi būti remiamasi kilmės valstybės narės teise, ar, kiek tai susiję su atitinkamomis procesinėmis pasekmėmis, pagal ją leidžiama taikyti teismo, į kurį kreipiamasi, teisę.

REMDAMASIS ŠIAIS MOTYVAIS, *Cour de cassation*,

atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį;

PATEIKIA Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

„1. Ar 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (vadinamojo Reglamento „Briuselis I“) 33 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad savarankiška *res judicata* galios apibrėžtis apima visas jos sąlygas ir pasekmes, ar tam tikrai jos daliai gali būti taikoma tik bylą nagrinėjančio teismo šalies teisė ir (arba) sprendimą priėmusio teismo teisė?

2. Pirmuoju atveju, ar dviejų valstybių narių teismams pateikti prašymai, atsižvelgiant į savarankišką *res judicata* galios apibrėžtį, turi būti laikomi pateiktais tuo pačiu pagrindu, kai ieškovas nurodo tapačias faktines aplinkybes, tačiau remiasi skirtingais teisiniais pagrindais?

3. Ar du prašymai, kurių vienas grindžiamas sutartine atsakomybe, o kitas – deliktine atsakomybe, tačiau jie abu pareikšti dėl tų pačių teisinių santykių, kaip antai dėl administratoriaus įgaliojimų vykdymo, turi būti laikomi pateiktais tuo pačiu pagrindu?

4. Antruoju atveju, ar pagal Reglamento (EB) Nr. 44/2001 33 straipsnio 1 dalį, kurią taikant buvo nuspręsta, kad teismo sprendimas turi būti taikomas ta pačia apimtimi ir sukelti tuos pačius padarinius, kaip ir valstybėje narėje, kurioje jis buvo priimtas, turi būti remiamasi kilmės valstybės narės teise, ar, kiek tai susiję su atitinkamomis procesinėmis pasekmėmis, pagal ją leidžiama taikyti teismo, į kurį kreipiamasi, teisę?“

<...>

<...> (bylos nagrinėjimo sustabdymas, nacionalinės proceso teisės nuostatos)